

SAMENWERKINGSCONVENANT

“Een veilig thuis”,

Regiovisie geweld in huiselijke kring en kindermishandeling

Drechtsteden en Alblasserwaard / Vijfheerenlanden

2014 - 2016

Bijlage 1:

‘Een veilig thuis’, Regiovisie geweld in huiselijke kring en kindermishandeling

Regio Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden

Bijlage 2:

Actieagenda Regiovisie Aanpak Kindermishandeling en huiselijk geweld 2013 - 2014

De samenwerkingspartners, gemeenten en organisaties leggen door middel van dit convenant vast dat zij voor een gemeenschappelijke aanpak van kindermishandeling en geweld in huiselijke kring kiezen conform 'Een veilig thuis', *Regiovisie geweld in huiselijke kring en kindermishandeling, Regio Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden*".

De volgende organisaties sluiten dit convenant:

Stichting Blijf van m'n lijf, Zuid- Holland Zuid / Safegroup
Bureau Jeugdzorg Zuid-Holland / Advies en Meldpunt Kindermishandeling
Careyn JGZ Dordrecht
Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid, Steunpunt Huiselijk Geweld
Yulius voor geestelijke gezondheid
Bouman GGZ
DOK, forensische psychiatrische poli- en dagkliniek
Stichting De Hoop GGZ
Leger des Heils Drechtsteden
MEE Drechtsteden
MEE Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
Raad voor de Kinderbescherming
Rivas Zorggroep
Politie Rijnmond Zuid-Holland Zuid
Stichting Reclassering Nederland
Flexusjeugdplein Dordrecht, voor hulp bij opgroeien en opvoeden,
ASVZ, zorg en dienstverlening
Syndion, dienstverlening en ondersteuning aan mensen met een handicap
TriviumLindenhof, Jeugd & Opvoedhulp
Vivenz, maatschappelijke dienstverlening
Trivire wonen
Humanitas Home Start Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
Albert Schweitzer Ziekenhuis

De volgende gemeenten sluiten dit convenant:

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Alblasserdam
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dordrecht (centrumgemeente)
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Giessenlanden
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gorinchem
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hardinxveld-Giessendam
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leerdam
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Molenwaard
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Papendrecht
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Sliedrecht
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zederik
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zwijndrecht

1. Inleiding

Als een mens zich ergens veilig moet voelen dan is dat wel in de eigen privéomgeving. Toch is de kans dat kinderen en volwassenen juist daar slachtoffer worden van geweld groter dan in de publieke ruimte. Aanpak van geweld in de privésfeer heeft daarom een prominente plek op de agenda van alle organisaties die de veiligheid en het welzijn van de inwoners van de Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden tot hun taak rekenen. Elk slachtoffer is er een teveel.

Gemeenten en organisaties zijn ieder afzonderlijk niet in staat om de ingewikkelde processen, die leiden tot huiselijk geweld of kindermishandeling, te voorkomen of te doorbreken. Indien een organisatie één van de gezinsleden als verdachte, cliënt of patiënt kent, heeft zij slechts zicht op een deel van het systeem en een deel van het probleem, namelijk dat deel waarop zij haar expertise heeft.

Een gezamenlijke werkwijze is de enige manier om een sluitende aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling te realiseren. Bij de aanpak van huiselijk geweld zal in situaties waarin kinderen direct of indirect slachtoffer van het geweld zijn, het belang van de kinderen altijd de hoogste prioriteit krijgen.

Een effectieve aanpak veronderstelt dat de veiligheidsketen en de zorgketen naadloos op elkaar aansluiten. Het één kan niet zonder het ander. Om de veiligheid van het slachtoffer zo veel mogelijk te garanderen, is een systeemgerichte aanpak nodig. Omgekeerd zal een zorgaanbod vanuit een onveilige situatie weinig kans van slagen hebben. De gemeenten in de Regio ZHZ werken samen aan de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld waarbij verbinding wordt gelegd tussen de transitie jeugdzorg, AWBZ naar WMO, Participatiewet en de gelijknamige regiovisie. Gemeenten en hulpverlenende organisaties, (organisaties voor) vrijwilligers, burgers, de politie, het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming werken aan de realisatie van deze sluitende en samenhangende aanpak in de Regio ZHZ.

2. Begrippen

Geweld in huiselijke kring:

“Geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.” Met “huiselijke kring” worden (ex-) partners, familieleden en huisvrienden bedoeld. Het woord huiselijk verwijst niet naar de plaats van het delict (het kan zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden) maar naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Bij geweld in huiselijke kring kan het gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel geweld. Het kan de vorm aannemen van (ex-)partnergeweld, eengerelateerd geweld, kindermishandeling, verwaarlozing van ouderen of geweld tegen ouders. Ouderenmishandeling valt ook onder geweld in huiselijke kring. De afgelopen jaren is voor deze doelgroep meer aandacht gekomen. Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen ontspoorde zorg en ontspoorde mantelzorg. In beide situaties is er sprake van een afhankelijkheidsrelatie maar de context verschilt.

Kindermishandeling:

"Elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige

in een relatie van afhankelijkheid of onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Het gaat hierbij om: seksuele mishandeling, fysieke mishandeling, emotionele/psychische mishandeling, fysieke verwaarlozing, emotionele/psychische verwaarlozing en getuige zijn van partnergeweld.”¹

Lokale netwerken:

Deze netwerken of sociale teams zijn verantwoordelijk voor het bieden van laagdrempelig ondersteuning in een afgebakende regio (zoals wijk, dorp, subregio of stad) en indien noodzakelijk, de toeleiding tot de juiste (specialistische) zorg die regionaal beschikbaar is.

3. Doelstelling convenant

Het convenant heeft als doel een gemeenschappelijke aanpak van kindermishandeling en geweld in huiselijke kring te realiseren en te verankeren, waardoor een sluitende ketenaanpak gecreëerd wordt rond (potentiële) plegers, slachtoffers en getuigen van huiselijk geweld.

Daarom spannen de convenantpartners zich in, zodat kindermishandeling en geweld in huiselijke kring

- wordt onderkend
- wordt voorkomen of, indien dit niet mogelijk is,
- de schadelijke gevolgen van het geweld tot een minimum beperkt blijven
- de schade als gevolg van het geweld wordt hersteld en
- herhaling van het huiselijk geweld wordt voorkomen.

4. Uitgangspunten

De ondertekenaars van dit convenant onderschrijven de volgende uitgangspunten:

- Veiligheid is prioriteit nummer één
- Triage vormt de basis voor onze ketenaanpak
- We werken volgens het principe van één gezin, één plan, één regisseur
- We gaan uit van de eigen kracht van betrokkenen en onderzoeken altijd de mogelijkheid van ondersteuning binnen het eigen sociale netwerk.
- In de hulpverlening wordt aandacht gegeven aan het gehele systeem. Kinderen gaan voor.
- Ingezette hulp dient altijd zo snel en kort mogelijk en zo dicht mogelijk bij de eigen sociale omgeving geboden te worden.
- We praten niet over, maar met elkaar.
- Handelingsverlegenheid mag nooit een reden zijn om niet in te grijpen.
- De werkwijze voor de complexe casussen die bestemd zijn voor een integrale aanpak strafrechtelijk en hulpverlening is beschreven in de op 12 juni 2013 vastgestelde notitie “Inrichting ketenaanpak GIA” en wordt door dit convenant ondersteund in de uitvoering daarvan. De uitvoering van het de ketenaanpak vindt plaats in het Veiligheidshuis.
- De samenwerking tussen de zorginstellingen, politie en justitie in het kader van geweld in huiselijke kring vindt plaats binnen het veiligheidshuis Zuid-Holland Zuid
- De samenwerkingspartners hanteren de wettelijke Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

---

¹ Wet op de Jeugdzorg, artikel 1 lid 1.

5. Actieagenda Regiovisie Aanpak Kindermishandeling en huiselijk geweld.

De in bijlage 2 opgenomen actieagenda bevat een groot aantal voornemens van de deelnemers aan dit convenant opgenomen. Deelnemers werken deze voornemens uit tot concrete voorstellen.

6. Privacy

Privacy mag nooit een argument zijn om niet te handelen als er sprake is van een onveilige situatie. Als het voor een gezamenlijke aanpak nodig is om informatie over cliënten (slachtoffer(s), pleger(s) of getuigen) en/of hun wettelijke vertegenwoordiger uit te wisselen met andere bij het systeem betrokken partners, dan gebeurt dat alleen met medeweten van deze cliënten en/of hun wettelijke vertegenwoordiger en conform de geldende wet- en regelgeving omtrent privacy en privacyreglementen van de samenwerkingspartners.

Indien geen toestemming kan worden gevraagd of kan worden verkregen, kan informatie toch worden uitgewisseld als

- de veiligheid van de cliënt, van leden van het cliëntsysteem of van de beroepskracht wordt bedreigd;
- er goede gronden zijn om aan te nemen dat de cliënt de contacten met de partner zal verbreken als hem om toestemming wordt gevraagd voor informatie-uitwisseling
- de informatie-uitwisseling nodig is om de cliënt of zijn systeem te beschermen.

Gegevens die in het kader van dit convenant worden verkregen, worden niet zonder schriftelijke toestemming van de verstrekker overgedragen of ter beschikking gesteld aan niet convenantpartners en zijn niet raadpleegbaar voor niet convenantpartners. Dit geldt niet voor informatie overdracht waartoe in wetten verplichtingen zijn opgenomen.

Het "Reglement Gegevensuitwisseling OGGz Zuid-Holland Zuid, versie 1.81 / 08-06-2010" is van toepassing.

7. Geschillen

Alle geschillen die tussen de ondertekenaars optreden ten aanzien van het samenwerkingsproces en de uitvoering van dit convenant, zullen zoveel mogelijk in onderling overleg worden opgelost.

Als dit niet tot een voor alle partijen bevredigende oplossing leidt, zal de centrumgemeente Dordrecht het geschil aankaarten bij de verantwoordelijke bestuurlijke geledingen van de betrokken organisaties.

8. Evaluatie

De uitvoering van dit convenant wordt gemonitord en geëvalueerd door de betrokken gemeenten en organisaties. Jaarlijks wordt door iedere gemeente door middel van een korte evaluatie stilgestaan bij het nakomen van de afspraken en uitgangspunten van dit convenant.

De aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling en de resultaten daarvan vormen terugkerend onderwerp op de agenda van (regionale) bestuurlijke en ambtelijke overleggen.

Indien de evaluaties daartoe aanleiding geven, vindt – op initiatief en onder coördinatie van de centrumgemeente – tussentijdse bijstelling van het convenant plaats.

Voorafgaand aan de verlenging van het convenant vindt een evaluatie plaats, die gericht is op de volgende onderdelen:

- Het effect van dit convenant (door middel van analyses vanuit ketenafspraken volwassenen en kinderen).
- Naleven van de uitgangspunten.
- Uitvoeren van de actiepunten

- Het gebruik van de verplichte meldcode huiselijk geweld/kindermishandeling
Deze brede evaluatie wordt uitgevoerd op initiatief en onder coördinatie van de centrumgemeente Dordrecht, in samenwerking met de convenantpartners.

9. Duur van de overeenkomst en wijze van voortzetting

Dit convenant treedt in werking op direct na ondertekening en loopt tot 31 december 2015
Uiterlijk drie maanden voor het aflopen van dit convenant wordt aan de hand van een brede evaluatie besloten over de voortzetting. Op basis van de evaluatie worden de afspraken aangepast en aangescherpt en wordt een nieuw convenant afgesloten voor de jaren na 2013-2015.
Indien het convenant niet wordt opgezegd wordt de looptijd van dit convenant stilzwijgend met een jaar verlengd.

10. Uitbreiding van partners en opzeggen convenant

Tussentijds kunnen nieuwe partijen toetreden tot dit convenant. De centrumgemeente zal de (schriftelijke) verzoeken tot toetreding voorleggen aan de partners. Toetreding tot het convenant geschiedt door een schriftelijke toetredingsverklaring.
Elke partij kan dit samenwerkingsconvenant tussentijds opzeggen. De opzegging gebeurt schriftelijk, met opgaaf van redenen, bij het gemeentebestuur van de centrumgemeente Dordrecht
Deelname aan het convenant eindigt bij faillissement, liquidatie of surseance van betaling.
Het gemeentebestuur van de centrumgemeente informeert de andere partners over de opzegging en de redenen hiervoor.

Dordrecht, ... januari 2014

.....

Wethouder dhr. H.P.A. Wagemakers

Centrumgemeente Vrouwenopvang en Huiselijk Geweld, waaronder kindermishandeling

.....

Wethouder

Gemeente

Et cetera

Plus alle instellingen met hun wettelijke vertegenwoordiging.